

O milosrdenstve

Vážení poslucháči, v istom väčšom západoslovenskom meste žil úspešný a bohatý muž. Býval v krásnom a luxusnom dome. Hneď neďaleko dverí jeho domu sa zvykol zdržiavať bezdomovec, ktorý tam cez deň posedával a žobral, keďže išlo o výhodné miesto v bohatejšej štvrti. Bohatý podnikateľ bol veľký karierista a bol veľmi hrdý na všetko, čo dosiahol svojimi- nie vždy, alebo stálej menej čestnými obchodmi. Takisto bol veľmi vypočítavý a bezzásadový. Lichotil ľuďom, ktorých nenávidel a robil dojem na ľudí, ktorých si nevážil. Hlavne, že sa mu zákazky len tak hrnuli.

Žobrák naproti tomu bol človek jednoduchý a nevzdelaný. Žil na ulici už veľa rokov, lebo prepil všetok svoj majetok i manželstvo. Roky na ulici ho však poučili. Prestal piť, keď si uvedomil, čo všetko mal a čo všetko stratil. Žil jednoduchým životom. Vždy ráno prišiel, kľakol si na svoje miesto a pokorne bez slova čakal, čo mu ľudia hodia. Podnikateľ hlboko opovrhoval týmto človekom a vždy si hovorieval, keď ho zbadal na ulici: *„Radšej budem chorý, ako chudobný.“* Bol veľmi hrdý na svoje úspechy a bol si istý, že ho už nikto nemôže nič naučiť, lebo už všetko vie a dobre to zužitkoval vo svoj prospech. Robil veľké a divoké večierky. Kým, naopak, žobrák chodil často spávať bez jedla. Časom sa stalo, že žobrák nečakane zomrel - priamo pri jeho dverách. V noci totiž mrzlo a on zamrzol. Keďže žobrák nikoho nemal, pochovalo ho mesto na vlastné trovy. Na pohrebe sa zúčastnilo len asi päť ľudí. Bol tam kňaz, hrobár a neznáma žena s dvoma malými dcérami. Hrobár dobre poznal žobráka a vedel, že nikoho nemá. Preto bol veľmi zvedavý, kto je tá žena a deti.

Po pohrebe mu to nedalo a predsa len sa odhodlal, aby zastavil ženu s deťmi a spýtal sa jej, či poznala človeka, ktorého teraz pochovali. Žena odpovedala, že áno. Najskôr ťažko, no predsa len sa rozhovorila, odkiaľ sa poznajú. Hovorila: *„Môj manžel mňa i moje deti bil a psychicky týral. Je to už pár rokov, čo som našla odvahu opustiť ho a začať odznova. Bolo to veľmi ťažké. No vždy, keď nám bolo najhoršie, prišiel tento človek a vždy nám pomohol nejakou finančnou hotovosťou a nikdy to nechcel vrátiť. Nevie, kto bol, ani kde žil, a ako sa o nás dozvedel. Nikdy nechcel ísť do vnútra, čo i len na kávu. Vždy odovzdal peniaze a povedal, že keď to bude potrebné, príde opäť a pomôže nám, koľko len bude môcť,“* zakončila svoj monológ. Potom sa žena i udivený hrobár rozišli každý svojou cestou, poučení, každý osobitným spôsobom- o milosrdenstve, o Božom milosrdenstve, ktoré k nám často prichádza cez najúbohejších a od tých, od ktorých by sme to najmenej čakali.

Sám evanjelista Marek v dvanástej kapitole svedčí o milosrdenstve a láske k Bohu a bližnému týmito slovami: *„Tu k nemu pristúpil jeden zo zákonníkov, ktorých počúval, ako sa hádajú. A keď videl, že im dobre odpovedal, spýtal sa ho: „Ktoré prikázanie je prvé zo všetkých?“ Ježiš*

odpovedal: „Prvé je toto: Počuj, Izrael, Pán, náš Boh je jediný Pán. Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily! Druhé je toto: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!“ Iného väčšieho, ako sú tieto prikázania, niet!“ (Mk 12; 28-31.) I naša doba pozná pojem i význam milosrdenstva, ale bohužiaľ naň často zabúda. V 16. storočí jeden jednoduchý človek, unesený z domova, pochopil význam a silu milosrdenstva a lásky k Bohu a blížnemu. Bol to Juan de Ciudad, dnes ho poznáme pod menom Ján z Boha. Len on po kázni sv. Jána z Avily pochopil celý rozsah a hĺbku Božieho volania k láske a milosrdenstvu. Ľudia ho pokladali za blázna, ale on dobre vedel, že byť Božím bláznom je viac ako múdrosť a rozumnosť celého sveta. On ako prvý začal zbierať po uliciach mesta Granady chorých, trpiacich a umierajúcich a začal sa o nich sám starať. Liečil a obväzoval im rany, krmil ich, umýval, prenášal a staral sa o to, aby boli v teple. Do bodky napĺňal slová Ježiša Krista: *„Bol som hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť, bol som smutný a potešili ste ma, bol som chorý a navštívili ste ma, bol som nahý a zaodeli ste ma.“*

Dnes v tejto službe milosrdenstva a neustálej obety pokračujú Milosrdní bratia – pokračovatelia diela sv. Jána z Boha a mnohé iné rehole i laické hnutia, ktoré sa tiež starajú o chorých, o ľudí v núdzi a bez strechy nad hlavou a narkomanov. Avšak oproti tejto kultúre života stojí kultúra smrti. Táto kultúra nielen že nepozná pojem milosrdenstva, ale vysvetľuje si ho po svojom. Koľkokrát sme svedkami toho, ako naša uponáhľaná doba, striktno orientovaná na konzum, úspech a užitočnosť človeka, prevaluje mnoho starých, chorých a chudobných. Eutanázia a aborty svedčia proti nám pred Bohom. Dnešný moderný človek, orientovaný na úspech a slasti má priam panickú hrôzu z akejkolvek choroby a bolesti. Preto sú preplnené ústavy starostlivosti o chorých a nevládných. Základná úcta k ľudskému životu vybledla v srdciach rovnako rýchlo a účinne, ako milosrdenstvo a láska. Iba v takomto svete sa môže stať, že ľudia umierajú na obezitu a od hladu zároveň. Veľmi dúfam a modlím sa zato, aby ľudia jedného dňa pochopili, že aj v chorobe, v utrpení a v smrti sa nachádza sila a tajomstvo lásky Zmŕtvychvstalého. Počas svojej liečby na onkológii som videl mnoho žiarivých príkladov odovzdanosti a trpezlivosti v chorobe i zoči -voči smrti. A tak sa často stávalo, že na onkológii bolo viac usmiatech a šťastných ľudí, ako tých zdravých, čo chodia po ulici a nič im nechýba. Pre každého jedného z nás je choroba, bieda, utrpenie a smrť príležitosťou prejavit' súcitu a milosrdenstvo svojim blížnym. Jedine tak môžeme naplniť Boží zámer stvorenia. V jednote a láske, ktorá nepozná „JA“, ale naopak, často používa „TY“. Nemusí ísť pritom o peniaze. Niekedy úplne stačí pristaviť sa pri starom či chorom človeku, chytiť ho za ruku, porozprávať sa s ním, vypočuť ho a usmiať sa. Alebo aj darovať staré šatstvo či obuv, ľuďom sociálne slabým, ktorým sa určite veľmi zídu. Akýkoľvek dar z lásky a súcitu je aj ozajstným a pravým milosrdenstvom.

Marek Sopko